

MINI SKILLS

BYG ET HUS

Eleverne undersøger bolig, byggeri og håndværk – og omsætter deres viden til fysiske modeller.

FORORD – VEJLE SOM VÆRT

I skoleåret 26–27 er Vejle Kommune vært for DM i Skills. DM i Skills er en national konkurrence, hvor elever fra erhvervsuddannelserne konkurrerer i deres fag og viser bredden og kvaliteten i de erhvervsfaglige uddannelser.

I skoleåret 2026–2027 er Vejle Kommune vært for DM i Skills – en national konkurrence, hvor elever fra erhvervsuddannelserne dyst i deres fag og viser bredden, kvaliteten og den faglige stolthed i de erhvervsfaglige uddannelser.

Vejle er rundet af stærke traditioner inden for håndværk og industri. Af mennesker, der kan, vil og skaber. Med værtskabet for DM i Skills bringer vi fag og kompetencer i spil – det, vores samfund bygger på, og som børn og unge allerede møder i hverdagen, ofte uden at tænke over det.

Værtskabet skal kunne mærkes på skolerne, i uddannelserne og i samarbejdet med virksomheder. Her åbner vi dørene til fagene og lader eleverne møde dem i praksis.

I Vejle har vi gode erfaringer med, at eleverne gennem praktiske og undersøgende læringsforløb får indblik i fagene og øje på de muligheder, de rummer. Når de arbejder med konkrete opgaver og faglige problemstillinger, styrkes både deres forståelse og bevidsthed om egne evner og interesser.

DM i Skills 2027 bliver et fælles samlingspunkt. Men det afgørende arbejde ligger før og efter selve eventet. Det er her, vi bygger bro mellem skole, uddannelse og arbejdsliv og er med til at sætte retning for de valg og muligheder, der ligger foran eleverne.

Med læringskatalogerne præsenterer vi skolesporet – en samlet indsats for alle elever fra børnehaveklasse til 10. klasse. Gennem aktiviteter og læringsforløb arbejder eleverne undersøgende og praktisk, samarbejder om opgaver og præsenterer deres løsninger. Formålet er at give eleverne erfaringer, der styrker deres nysgerrighed, forståelse for fagene og blik for egne muligheder i fremtiden.

*Ulla Riisbjerg Thomsen
Chef for Uddannelse & Læring*

INDLEDNING - TIL SKOLESPORET

For at understøtte arbejdet på skolerne i forbindelse med DM i Skills har vi udviklet et samlet skolespor for grundskolen. Skolesporet består af en række læringsaktiviteter og undervisningsforløb, der tilsammen omfatter alle elever fra børnehaveklasse til 10. klasse.

Formålet er at give eleverne erfaringer med praksisfaglige arbejdsformer og samtidig styrke deres kendskab til de fag og uddannelsesmuligheder, der findes inden for håndværks-, handels- og velfærdsområderne.

Læringsforløbene tager afsæt i temaer og aktiviteter, som mange skoler allerede arbejder med i undervisningen.

I indskoling og på mellemtrinnet bygger forløbene i høj grad videre på arbejdsformer og temaer, som elever kender. Det er blandt andet gennem indsatser omkring læselyst, obligatoriske emner i Fælles Mål og kendt undervisningsforløb som fx "Byg et hus".

I udskoling arbejder eleverne i forløbet I Got Skills med opgavetyper og arbejdsformer, som mange skoler allerede kender fra fx Edison eller fra arbejdet med "FabLab"-aktiviteter og teknologiforståelse. Her er der fokus på idéudvikling, problemløsning, samarbejde og udvikling af konkrete løsninger i samarbejde med virksomheder og erhvervsuddannelserne.

Derudover indgår forløb, der knytter sig til fælles kommunale indsatser i 2027, herunder Verdens Vildeste Brobyggere og markeringen af Vejles byjubilæum.

På den måde kan aktiviteterne indgå i den almindelige undervisning og samtidig skabe en rød tråd i elevernes møde med de læringsopgaver, som tilsammen udgør DM i Skills universet.

For at skabe en tydelig progression gennem hele skoleforløbet er aktiviteterne organiseret i otte delspor.

- Mini Mini Skills
- Mini Skills
- Verdens Vildeste Brobyggere
- I Got Skills
- Vejle Værkstedet
- Idékatalog *Hold Skills Skarpe*
- Leg med Uddannelse og Job
- SFO og klubber

Arbejdet med forløbene tager afsæt i en fælles taksonomi, der beskriver progressionen i elevernes læring. Taksonomien synliggør, hvordan eleverne på de forskellige trin udvikler deres praksisfaglige kompetencer – fra de første erfaringer med at skabe og afprøve idéer til mere selvstændigt arbejde med planlægning, problemløsning og formidling.

OVERBLIK OVER LÆRINGSFORLØB

Læringsforløbene er organiseret, så eleverne gennem deres skoletid møder forskellige praksisfaglige aktiviteter, der passer til deres klassetrin. De forskellige delspor dækker tilsammen elevernes skoleforløb fra børnehaveklasse til 10. klasse.

LÆRINGSFORLØB

Børnehaveklasse-2. klasse

Mini Mini Skills

Eleverne arbejder med litterære universer, fantasi og skabende aktiviteter, hvor de undersøger, bygger og skaber små artefakter inspireret af fortællinger.

3.-5. klasse

Mini Skills

Eleverne arbejder med konstruktion og hverdagsliv gennem forløb som Byg et hus og aktiviteter om job før og nu i samarbejde med lokale aktører.

6. klasse

Verdens Vildeste Brobyggere

Eleverne arbejder med design, konstruktion, bæredygtighed og tværfagligt samarbejde, når de udvikler og tester egne brokonstruktioner.

7.-10. klasse + elever i juniormesterlære

I Got Skills

Eleverne arbejder med virkelige cases fra virksomheder og institutioner og udvikler løsninger inden for fem hovedområder:

1. Fremtidens velfærd
2. Logistik og handel
3. Byg og skab
4. Grøn omstilling og bæredygtig innovation
5. Teknologi og digital udvikling

Vejle Værkstedet

Eleverne i 7.-10. klasse præsenterer deres løsninger og arbejder videre med hands-on aktiviteter sammen med bl.a. virksomheder, erhvervsuddannelser og forældre.

Idékatalog

Hold Skills Skarpe

Eleverne samler erfaringer fra forløbene og arbejder videre med aktiviteter, der knytter sig til DM i Skills frem mod eventet den 7.-10. april 2027.

SFO og klubber

I SFO og klub har børnene mulighed for at arbejde med forskellige opgaver, der relaterer sig til DM i Skills. I kataloget findes ideer til konkrete forløb, kurser og en konkurrence.

Leg med uddannelse og job

Aktiviteterne bidrager til at bygge bro mellem undervisning, erfaringer og elevernes forståelse af uddannelse og job.

For at gøre arbejdet så let som muligt for læreren, præsenteres forløbene i hver deres katalog. Alle kataloger følger samme opbygning med tydelige mål, materialer og trin-for-trin-vejledning.

Katalogerne kan anvendes hver for sig, men tilsammen skaber de en rød tråd i elevernes møde med praksisfaglige aktiviteter og karrierelæring.

INTRODUKTION – MINI SKILLS BYG ET HUS (3.-5. KLASSE)

I *Mini Skills - Byg et hus* arbejder eleverne med konstruktioner, hverdagsarkitektur og de job og fagligheder, der knytter sig til byggeri og håndværk.

I *Mini Skills - Byg et hus* arbejder vi videre med et forløb, som mange lærere og elever allerede kender – nemlig det klassiske Byg et hus, hvor eleverne bygger modelhuse i størrelsesorden 1:20

I DM i Skills-versionen er forløbet tilpasset, så elevernes forarbejde på skolen bliver mere undersøgende, praksisnært og tættere koblet til faglighederne hos de håndværkere, de møder på Syddansk Erhvervsskole.

FORLØBETS RAMME

Tid:

Forløbet strækker sig over:

- To-tre dage på skolen inden besøget på Syddansk Erhvervsskole (SDE)
- Én hel dag på SDE, hvor eleverne arbejder praktisk med byggeri
- Ca. 30 minutter til fælles opsamling og evaluering efter forløbet

Sted:

Forløbet foregår primært på skolen og på SDE og kan suppleres med:

- besøg fra forældre eller bedsteforældre med håndværksbaggrund
- besøg hos eller oplæg fra lokale håndværkere eller arkitekter

Materialer:

Afhængigt af klassetrin anvendes bl.a.:

- pap, karton og genbrugsmaterialer
- saks, lim, farver og tape
- materialer og værktøj på SDE
- evt. digitale redskaber (fx til skitser eller dokumentation)

Til forløbet hører desuden en række bilag, som der er links til gennem hele materialet.

FORMÅL

Formålet med *Byg et hus* er, at eleverne:

- undersøger deres omgivelser og lærer at se på huse med "arkitekt- og håndværkerøjne"
- arbejder med materialer, funktioner og konstruktion
- får indblik i uddannelse og job i byggebranchen
- oplever sammenhæng mellem skole og praksis

Forløbet tager udgangspunkt i, at eleverne:

- undersøger kendte huse og rum
- omsætter idéer og viden til modeller
- arbejder trinvis fra idé til færdigt byggeri

INTRODUKTION – FORTSAT

TJEKLISTE - HVAD LÆRER ELEVERNE?

Eleverne lærer at:

- undersøge og beskrive huse, rum og tagkonstruktioner
- bruge fagsprog om materialer, værktøj og byggeri
- skitsere idéer og omsætte dem til modeller
- samarbejde om design- og byggeprocesser
- forstå sammenhængen mellem byggeri og hverdagsliv

DOWNLOAD TJEKLISTE
Hvad lærer eleverne?

FÆLLES DIDAKTISK RAMME

I *Byg et hus* arbejder de tre årgange i parallelle forløb med forskelligt fokus:

- 3. klasse: Bolig, boformer og hverdagsliv
- 4. klasse: Rum, funktion og indretning
- 5. klasse: Konstruktion, tag og helhed

Alle årgange arbejder inden for samme ramme:

Før: Eleverne undersøger, idéudvikler og forbereder sig på skolen

Under: Praktisk arbejde med byggeri på SDE

Efter: Eleverne reflekterer, præsenterer og videreudvikler

SÅDAN ER FORLØBET ORGANISERET

- Klassen arbejder i mindre grupper (fx tre-fire elever)
- Grupperne arbejder parallelt med hver deres hus
- Eleverne bygger videre år for år

Forløbene kan suppleres med besøg af lokale håndværkere eller forældre, som giver eleverne indblik i hverdagens arbejdsopgaver.

3. KLASSE: BOLIG, BOFORMER OG HVERDAGSLIV

På 3. årgang arbejder eleverne med en grundlæggende forståelse af, hvad et hus er, hvem der bor i det, og hvordan hverdagen hænger sammen med boligen.

Eleverne skal:

- undersøge forskellige huse og boformer
- forestille sig, hvem der bor i huset
- arbejde med fortælling, tegning og model

Kobling til DM i skills:

I 3. klasse møder eleverne DM i Skills gennem arbejdet med at bygge, undersøge og afprøve.

Eleverne oplever, at byggeri handler om at:

- bruge hænderne og prøve sig frem
- gøre sig umage og være nysgerrig
- samarbejde om en fælles opgave

Fokus er på, at arbejde og håndværk kræver kunnen – og at man bliver dygtigere ved at øve sig.

FØR

Opgave 1: Se på huse

Eleverne undersøger huse i nørømrådet eller gennem billeder.

Der tales i klassen om:

- Hvad gør et hus spændende?
- Hvilke materialer er husene bygget af?
- Hvordan kan man bo forskelligt?

Ekstra opgave: Huse gennem tiderne. 🏠

Opgave 2: Hvem bor i huset? 🏠

Eleverne udvikler en familie og taler om:

- Hvem bor i huset?
- Hvad hedder de, og hvor gamle er de?
- Hvad laver de i deres fritid?
- Hvad arbejder de med?
- Hvad kan de lide at lave sammen og hver for sig?

Opgave 3: En hverdag i huset

Skriv eller tegn en historie i frihåndstegning eller digitalt om familiens hverdag.

Gem historien sammen med en tegning eller designet af huset til senere.

Opgave 4: Lær ord og materialer 🏠

Når håndværkere bygger, bruger de forskelligt værktøj og materialer. Brug samtalekortene og tal om de ting I ser.

UNDER

Start med at se disse videoer af, hvad I skal på SDE:
Elev-video: 🏠 Lærer-video: 🏠

På SDE skal eleverne altså:

- Starte byggeriet af et modelhus
- Arbejde med sokler, gavle, facader og tag
- Lære om materialer og værktøjer

EFTER

Tal på klassen om:

- Hvad har du lært på byggedagen?
- Hvad var svært – hvad var sjovt?
- Kan du forstille dig at arbejde med noget lignede engang?

Løs opgaven med Tip en 13'er 🏠

4. KLASSE: RUM, FUNKTION OG INDRETNING

Hvis I ikke tidligere har arbejdet med forløbet, anbefales det at læse den generelle introduktion til *Mini Skills - Byg et hus* under 3. årgang først.

På 4. årgang arbejder eleverne med indretning, funktion og materialer i et hus. Eleverne lærer om, hvordan rum bliver til, og hvordan valg af materialer, farver og møbler har betydning for, hvordan et rum bruges.

Kobling til DM i Skills:

I 4. klasse får eleverne øje på, at valg og løsninger i byggeri ikke er tilfældige. Gennem arbejdet med rum, indretning og møbler oplever eleverne, at:

- funktion og brug er afgørende
- materialer og værktøj vælges med omtanke
- faglighed handler om at finde gode løsninger til konkrete behov

Eleverne får dermed indsigt i, at dygtighed i håndværksfag bygger på viden, præcision og refleksion – centrale elementer i DM i Skills.

FØR

Opgave 1: Se på rum – hvordan bor vi? 🏠

Hver elev:

- beskriver deres eget hjem med de rum, der er i huset/lejligheden
- vælger det rum, man bedst kan lide

Opgave 2: Yndlingsrum – kreativ opgave
Inspireret af deres yndlingsrum hjemmefra skal eleverne designe deres eget rum gennem frihåndstegning eller digitalt.

- Hvad er det for et rum? Hvor er det i huset/lejligheden?
- Hvor mange vinduer og døre er der i rummet?
- Hvilke farver er der på væggene? – og hvorfor?
- Hvilke møbler er der i rummet?
- Hvad skal rummet kunne?

Opgave 3: Møbel

Eleverne vælger et møbel fra deres rum:

- Hvad skal møblet bruges til?
- Hvilke materialer er det lavet af?
- Hvordan ser det ud?
- Eleverne tegner en skitse af møblet i frihånd eller digitalt.

Ekstra opgave: På 3. årgang udvikler eleverne en familie til at bo i huset. Se opgaverne hertil.

Opgave 4: Byg prototype 🏠

Byg en prototype af møblet, som I tager med til SDE

Inden besøget på SDE kan man:

- invitere forældre eller bedsteforældre, som arbejder med indretning eller håndværk ind i klassen som sparring til opgaven.
- besøge en lokal håndværker eller arkitekt, som kan give sparring på opgaven

UNDER

Start med at se denne video af, hvad I skal på SDE:

Elev-video: 🏠 Lærer-video: 🏠

På SDE skal eleverne altså:

- bygge døre og vinduer
- arbejde med indretning, skillevægge og tapetsering
- lære om materialer, skabeloner og værktøj

EFTER

Tal på klassen om:

- Hvad har du lært om rum og indretning?
- Hvad har du lært om materialer og værktøj?

Løs opgaven med Tip en 13'er 🏠

5. KLASSE: KONSTRUKTION, TAG OG HELHED

Hvis I ikke tidligere har arbejdet med forløbet, anbefales det at læse den generelle introduktion til *Mini Skills - Byg et hus* under 3. klasse og 4. klasse først.

På 5. årgang arbejder eleverne med tagkonstruktioner og får indsigt i, hvordan et tag beskytter huset og er bygget op. Eleverne lærer om forskellige tagtyper og arbejder med form og konstruktion.

Kobling til DM i Skills:

I 5. klasse arbejder eleverne målrettet med konstruktion, test og forbedring.

Eleverne oplever, at:

- faglighed udvikles gennem afprøvning og justering
- der findes forskellige løsninger på samme opgave
- kvalitet, holdbarhed og funktion er vigtige kriterier

Her bliver det tydeligt, at DM i Skills handler om mere end at bygge noget pænt – det handler om at kunne forklare, forbedre og stå inde for sine valg som fagperson.

FØR

Opgave 1: Kig op – undersøg tage

Eleverne undersøger tage i deres nærmiljø

- Gå en tur i kvarteret eller se på billeder af forskellige tagkonstruktioner. 🏠
- Vælg tre forskellige konstruktioner, som eleverne bliver optaget af
- Tag et billede af hver tagkonstruktion og hæng dem op i klassen
- Snak om hvorfor tage er forskellige og om, hvad et tag skal kunne.

Opgave 2: Byg en tagmodel

Eleverne bygger en simpel tagkonstruktion i pap, af ispinde eller genbrugsmaterialer.

- Byg eventuelt en skorsten eller sæt et skråvindue i.
- Afprøv indtil taget kan stå selv.

Test:

- Hvad sker der, hvis der kommer vand på?
- Hvor mange blade skal der ligge på taget, før det vælter eller ikke kan bære?
- Kan de forskellige tagkonstruktioner holde til det samme? – Hvilken er bedst?

- Lav evt. en gættekonkurrence.

Inden besøget på SDE kan man:

- invitere forældre eller bedsteforældre,, som arbejder med indretning eller håndværk ind i klassen som sparring til opgaven.
- besøge en lokal håndværker eller arkitekt, som kan give sparring på opgaven

Ekstra opgave: 🏠

Digt videre på denne historien om familien Hansen

Gem historien til "Efter besøget på SDE"

5. KLASSE – FORTSAT

UNDER

Start med at se denne video af, hvad I skal på SDE:

Elev-video: Lærer-video:

På SDE skal eleverne altså:

- Bygge taget færdigt
- Arbejde med spær-hoveder, spær-fødder, lægter og tag i finér
- Lære om materialer, skabeloner og værktøj
- Tage husene med hjem til skolen

EFTER

En opfordring

Udstil husene til en forældreaften eller inviter de yngste klasser på en udstilling i jeres Byg et hus-landsby.

Har I haft et tæt samarbejde med de lokale håndværkere, kunne det være en idé at invitere dem med.

Løs opgaven med Tip en 13'er

Ekstra opgaver forbindelse med udstillingen kan være:

- *Byg møbler og små haver til husene*
- *Lad familier flytte ind i husene*
- *Lav bæredygtige tilbygninger til husene*
- *Lav en miniby med skole, daginstitutioner etc. omkring husene og snak om, hvad jeres by skal kunne. Skal husene placeres i klynger, så de er med til at skabe fællesskab? Skal familierne dyrke grønsager, have eller/og skal der være legepladser til børnene og grillområder til fællesspisning?*